

Motion till riksdagen 2011/12:Sk360

av Jennie Nilsson m.fl. (S)

Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen under utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution enligt uppställning:

<u>Anslag</u>	<u>Regeringens förslag</u>	<u>Anslagsförändring</u>
1:1 Skatteverket	6 792 911	+50
Summa för utgiftsområdet	10 178 582	+50

Socialdemokratisk skattepolitik

Skattesystemets huvudfunktioner är att trygga finansieringen av den offentliga välfärden samt att verka utjämnande mellan grupper och över tid. En värdeburen tillväxt behövs för att få mer resurser att fördela. En växande befolkning och ändrad åldersstruktur påverkar tillväxten. Det både skapar och använder resurser.

Skattesystemets design och skatteuppbörden framstår som allt viktigare instrument för den ekonomiska politiken. Vi ser ut över ett Europa där ineffektiva skattesystem och bristfällig skatteuppbörd försätter stater i kris. Kriserna skapas inte av för mycket välfärd i sig, utan av att det självklara sambandet mellan välfärd och skatteuppbörd separerats.

Även den borgerliga regeringen har brutit detta samband. Delvis ofinansierade och föga jobbskapande skattesänkningar har genomförts i en omfattning av cirka 100 miljarder under regeringen Reinfeldts första mandatperiod. Den prognostiserade BNP-tillväxten under valperioden har tagits som utgångspunkt för skattesänkningar, inte beräkningar av de långsiktiga behoven.

Fel! Okänt namn på

Vi socialdemokrater vill att skatter tas ut på ett rättvist och effektivt sätt. Ett rättvist skattesystem kännetecknas av att skatten tas ut likformigt och efter bärkraft. Ett effektivt skattesystem talar för en strävan mot breda skattebaser och låga skattesatser inom ramen för bibehållna skatteintäkter. Bibehållandet av Sverige globala konkurrenskraft talar också för låga skattesatser på breda skattebaser. Beskattning skall vidare vila på stabila hellre än instabila skattebaser. Skattesystemet bör även vara enkelt och överskådligt samt vara utformat så att det förhindrar skattefusk och skatteplanering. Möjligheter att skjuta upp beskattning och flytta inkomster (beskattning) mellan olika inkomstslag bör motverkas. Skatterna har också en roll i omställningen till det gröna folkhemmet. Skattesystemet måste slutligen vara förenligt med krav från EG-rätten samtidigt som Sverige måste påverka EG-rätten i de delar där vi anser den svenska lagstiftningen vara bättre för miljön, anställda, konsumenter och medborgare.

Det har gått över tjugo år sedan den omfattande skatteutredningen och skatteuppgörelsen 1990/91 mellan Socialdemokraterna och Folkpartiet liberalerna, vilken senare också fått stöd av Centerpartiet. Det behövs nu en ny, bred och parlamentariskt sammansatt skatteutredning. Regeringen har tillsatt flera mindre, avgränsade skatteutredningar (företagsbeskattning, mervärdesskatteutredning) med experter. Vi socialdemokrater menar att det behövs större tag som också förankras i riksdagen och partiväsendet.

Tullverket och Kronofogdemyndigheten

Vi har inga anslagsyrkanden för Tullverket och Kronofogdemyndigheten utöver regeringens förslag. Vi har ändå åsikter om hur dessa myndigheter har skötts under den borgerliga regeringsperioden. Att det administrativa sambandet helt bröts mellan Skatteverket och Kronofogdemyndigheten har haft negativa konsekvenser för Kronofogdemyndighetens ekonomi. Antalet anställda har fallit samtidigt som arbetsuppgifterna ökat. Kronofogdemyndighetens verksamhet ger goda insikter i både konjunkturläge och växande sociala klyftor. Myndigheten möter det Sverige som borgerligheten glömt och vill sopa under mattan. I lågkonjunkturs spår har myndigheten kunnat se hur arbetslösheten slår mot ekonomiskt svaga grupper. Idag finns ungefär 400 000 människor som är överskuldssatta. Många av de förebyggande insatserna har goda effekter genom vilka myndigheten hindrar människor från att hamna i skuldfällor. Insatserna är dock för små och omfattar för få för att kunna få de effekter som är eftersträvansvärda. Kronofogdemyndigheten menar att stora belopp finns att spara på ett ökat arbete mot överskuldssättningen.

Tullverket befinner sig i en kanske än svårare situation. Tullens resurser har från Schengeninträdet drastiskt och successivt reducerats, alltså även under tidigare socialdemokratiska regeringar. Verket har nått en nivå där man kämpar med frågan om att upprätthålla en tullverksamhet för hela landet. Precis som Kronofogdemyndigheten får Tullverket fler uppgifter som ska

skötas av färre anställda. Beslagen av illegala varor ökar också samtidigt som det finns anledning att tro att allt mer slipper igenom det rätt glesmaskiga tullskyddet. Det finns anledning att fundera över både gränsskyddet och Tullverkets framtid i en större utredning. Vi är alltså väl medvetna om att Tullverket numera utövar mycket av sin kontrollverksamhet via underrättelser och analyser samt gör tillslag inne i landet.

Det talas gärna om myndighetssamverkan som en lösning på resursproblemet, att två svältande träffas för att prata om saken gör ju sällan någon mätt. Det finns dock alltid vissa samverkansfördelar som kan uppnås. Tullverket har en verksamhet som kan sägas både vara av skattemässig och polisiär natur. Någon form av samverkan kring gränsskyddet borde kunna utvecklas tillsammans med Polisen, vilken också måste bygga på att Polisen blir en myndighet. Vidare borde de nordiska staterna kunna öka samarbetet i tullfrågor.

Skatteverket

Skatteverket är enligt socialdemokratisk uppfattning en viktig myndighet för ordning och reda samt för kampen mot den organiserade brottsligheten och den svarta ekonomin. Med ordning och reda menar vi att medborgarnas inkomster och förmögenheter registreras och beskattas på ett rättvist sätt liksom företagets intäkter och tillgångar. Allt mer av både europeiskt och internationellt samarbete behövs också för att bekämpa en internationaliserad brottslighet och skatteflykt till olika skatteparadis.

Skatteverket samverkar med Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten i runt 115 lokala servicekontor. Skatteverket har omgestaltat sin lokala organisation utifrån att servicekontor skulle upprättas. Det är viktigt att de berörda myndigheterna får ekonomiska resurser nog för att kunna behålla och fortsätta utveckla servicekontoren. Medborgarna upplever idag hur personliga kontaktmöjligheter ersätts av telefonval och hemsidor med möjlighet att skicka in sin fråga elektroniskt. Såväl offentlig som privat verksamhet (exempelvis bankerna) stänger ned besöksmöjligheterna och glesar ut de platser där sådan service ges. Vi tror att personlig service och kontakt ansikte mot ansikte inte bara är en generationsfråga utan att det behovet kommer att kvarstå, detta även om myndigheters elektroniska tillgänglighet och kommunikationen utvecklas, vilket den också bör och ska.

Skatteverket beräknade 2008 att staten förlorar ca 130 miljarder kronor i uteblivna skatteintäkter varje år. Det är ett resultat av både medvetet skattefusk och oavsiktliga misstag, men fuskets står för den största delen. Även om Skatteverket uppskattar att beloppet sjunkit så torde det ändå vara betydande. Att bekämpa skattefusket handlar om att stärka välfärden men också om att skapa rättvisa villkor för företagen. Rättvisa konkurrensvillkor kräver att kraftfulla åtgärder vidtas mot dem som undanhåller delar av eller hela intäkten från beskattning eller bryter mot andra bestämmelser som hederliga företag följer.

Fel! Okänt namn på

Ekobrottsmyndigheten har konstaterat att kopplingen mellan den grova organiserade brottsligheten och ekonomisk brottslighet blir starkare. Den svarta sektorn i Sverige har tydliga inslag av grov organiserad brottslighet som också ingår i europeiska och internationella nätverk. Skatteplanering syftande till skattefusk sker ofta med hjälp av så kallade skatteparadis, något som försvårats genom det stora antal informationsutbytesavtal som slutits på senare år. Störst betydelse har dock de stora staternas (USA:s, Storbritanniens och Tysklands) agerande i frågan om anonyma bankkonton och gömda pengar haft. Det finns en risk för att världens fattiga stater blir de som får mest problem med skatteparadisen eftersom de har svårare att framtvunga informationsutbytesavtal. Sverige och andra rika länder har ett ansvar för att se till att det blir ett fritt informationsutbyte mellan länderna som alla kan ha nytta av. Sverige bör på olika sätt agera inom EU, OECD och andra multinationella sammanslutningar för detta.

Ett flertal myndigheter samverkar idag nationellt och i regionala underrättelsecentra (RUC) för att bekämpa den grova organiserade brottsligheten. Polisen leder spaning och gör gripanden. Ekobrottsmyndigheten och Åklagarmyndigheten utreder och väcker åtal om brott. Skatteverket sköter den löpande skattekontrollen och gör grundjobbet i utredningarna om skattebrott. Kronofogdemyndigheten driver in skatteskulder. Även Tullverket och Försäkringskassan ingår i samarbetet.

Regeringen har genomfört lagstiftningsförändringar kring revision och redovisning. Det är viktigt att dessa inte får en minskad insyn i och kontroll av mindre företag som resultat. Stockholm utgör ett bra exempel på hur länsstyrelsen samarbetar med näringsliv och fackliga organisationer mot ekobrott (den s.k. Stockholmssoipan). Liknande samarbeten kunde komma till stånd i samtliga län.

Det är bra att Skatteverket satsar på bevakning av den offentliga upphandlingen. Prismässigt låga anbud som starkt avviker från vad som borde vara ett rimligt pris bör granskas extra så att svartarbete och skattefusk inte döljer sig under ytan.

I den dåvarande socialdemokratiska regeringens sista statsbudget för 2006, utformad i samarbete med Vänsterpartiet och Miljöpartiet, drogs riktlinjerna för ett kraftfullt arbete mot bidrags- och skattefusk upp. Skatteverket fick ökade resurser. Arbetet med att ta fram en lagstiftning för certifiering av kassaregister inleddes. En delegation mot felaktiga utbetalningar bildades. Skatteverket fick också rätt att kräva personalliggare av restaurang- och frisörbranscherna och göra oannonserade kontroller. Den borgerliga regeringen tog under förra valperioden få egna initiativ kring det inhemska skattefusket. I princip har den förvaltad de socialdemokratiska initiativen, men Skatteverket förlorade de extraresurser de hade fått för att bekämpa skattefusket. Verket hade också våren 2010 svåra ekonomiska problem. Skatteverket måste nu förstärkas och vi vill att kraftfulla åtgärder vidtas mot dem som undanhåller inkomster från beskattning eller bryter mot andra bestämmelser som hederliga företag och privatpersoner följer. Under åren 2012–2015 vill vi därför tillföra Skatteverket totalt 200 miljoner kronor för ökade resurser till att bekämpa

Fel! Okänt namn på

skattefusk. För 2012 yrkar vi på 50 miljoner i ökade resurser så att bland annat de förslag vi föreslår i annan kommittémotion kan genomföras.

Stockholm den 5 oktober 2011

Jennie Nilsson (S)

Fredrik Olovsson (S)

Christina Oskarsson (S)

Peter Persson (S)

Hans Olsson (S)

Anders Karlsson (S)